

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 250 Lei. — Șase luni 130 Lei. — Trei luni 75 Lei. — Pentru străinătate un an 500 Lei. Pentru America 4 Dolari.

Ziarul apare Marțea și Vineria

Prețul inserțiunilor: un șir peti 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Incheierea anului școlar la seminarul teologic Andrei Șaguna

Incheierea festivă a anului școlar s'a făcut Duminică în 16/29 Iunie 1924, — după terminarea slujbei de mulțumită din biserica catedrală, — în sala seminarului la ora 11³⁰.

După ce corpul profesoral și studenții seminarului s'au adunat, a sosit I. P. S. Sa arhiepiscopul și mitropolitul nostru Nicolae, împreună cu asesori și funcționarii consistoriali și mai mulți onorațorii.

După cântarea «Mărire întru cei de sus» cântată de corul seminarului, profesorul Dr. Vasile Lăzărescu rostește un discurs potrivit. (Îl publicăm în foia viitoare a Tel. Rom. Red.)

După aceasta directorul seminarului, I. P. C. Sa Păr. Dr. Eusebiu R. Roșca, a comunicat rezultatul examenelor, constatând progres îmbucurător față de anul premergător, atât în ce privește pregătirea, cât și prestațiunile studenților în studii, și apreciind străduințele studenților întru a câștiga cât mai multe cunoștințe pentru a fi bine înarmați cu armele științei în scopul îndeplinirii chemării de păstori, — mai ales că cu acest an s'a încheiat o perioadă, — ridicându-se cu anul școlar 1924/25 seminarul la rangul de academie, declară anul școlar 1923/24 în ce privește instrucțiunea de încheiat.

A luat apoi cuvântul I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, și după ce mulțumește corpului profesoral pentru munca depusă, ear studenților pentru zelul arătat întru a-și îmbogăți cunoștințele, arată că a ținut să ia parte la incheierea acestui an școlar, întrerupând pentru câteva zile vizitațiunea canonică din tractul Geoagiu, unde a putut vedea ce înseamnă pentru biserică, în mijlocul păturei largi a credincioșilor de țărani, un preot harnic, un slujbaş luminat al altarului și devotat chemării sale de preot. Am putut vedea — continuă I. P. S. Sa — ce schimbări în pregătirea viitorilor preoți reclamă schimbările din viața suflătescă a poporului nostru, desfășcându-se din mijlocul vieții sale patriarhale și luând contact cu alte popoare, cu altă civilizație în acest crâncen război, din care s'a întors schimbat suflătește, și în spre bine și în spre rău. Pe deoparte, i s'a lărgit orizontul, a căpătat altă orientare de viață; de de altă parte i-a crescut demnitatea, i s'a întărit sentimentul de încredere în viitorul patriei sale mărite și independente. E limpede deci, că cu mijloacele de păstorie de până acuma preoții noștri nu vor putea purta cărma vieții suflătești a poporului

nostru. Ei vor trebui să fie străbătuți de conștiința acestei misiuni, și să pătrundă adânc în comorile suflătești ale poporului, în viața psihologică a lui, ca să poată ridica tot aurul ce se găsește ascuns în el.

Eată de ce ridicarea seminarului la rangul de academie corespunde unei necesități viu simțite, de a putea ridica clerul nostru la înălțimea cerințelor zilelor de azi. Este chestie de demnitate ca preotul, care a fost ocrotitorul și povătuitorul acestui popor în trecut, să fie ridicat la conștiința misiunii sale și să i se dea posibilitatea de a dobândi cultura de care are nevoie pentru a putea fi egal ca pregătire cu preoții celorlalte confesiuni și pentru a putea fi îndrumător cu adevărat al vieții religioase-morale și culturale a poporului nostru; căci slujitorul altarului are de împlinit marea misiune a mântuirii suflătelor, — ceea ce nu se poate face fără o cultură teologică temeinică. De aceea, Academia teologică trebuie să fie o vatră de lumină și căldură pentru suflătele doritoare de a se apropia de Hristos. Acum doi ani am recomandat profesorilor să ridice criteriile după care au să aprecieze munca studenților; anul trecut am spus să-și ridice studenții munca la înălțimea acelor criterii; eară anul acesta vă îndemn să vă ridicați deopotrivă criteriile și munca la înălțimea, care o reclamă Academia teologică. Mergând acasă în vacanță, — căci anul acesta nu sânt absolvenți cari să ajungă la parohii — vă recomand să aveți viață ordonată, deamă, evlavioasă, cu respect cătră cei mari și de bună îndrumare față cu ceice veți petrece împreună.

Cu aceste dorinți, implor binecuvântarea Tatălui ceresc asupra noiei organizații și rog pe bunul Dumnezeu să-și coabore deodată cu arhieriasca binecuvântare, tot darul Său asupra tuturor.

Din parlament. În ședința senatului dela 24 Iunie, la reluarea în discuție a legii pentru administrarea averilor mănăstirești aparținând ordinilor călugărești străine, a luat cuvântul I. P. S. Sa Mitropolitul primat Miron, relevând cele ce se petrec la schitul «Prodrom» dela muntele Athos. Spune că nu există nici un așezământ în Intregul Orient, unde să nu se resimțită harul și daniile Voevozilor și domnitorilor noștri.

În special, la muntele Athos până la căderea Constantinopolului, au fost clădite schituri și biserici creștine de acești domnitori.

Azi însă, acolo nu poate pătrunde nici o carte bisericească din cele tipărite de Sf. nostru Sinod. Relevă influența nefastă pe care o exercită la muntele Athos grecii.

Inchee, cerând ca legea să fie votată, spre a asigura României suzeranitatea bisericească și respectul de care trebuie să se bucure biserica noastră față de străini.

Oamenii lui Hristos

Contemporanii noștri suferă grozav de darul unei cât mai largi expansiuni suflătești. Tot omul care ține la sine, vrea o școală în jurul său, vrea un nume, să creeze un curent, sau cel puțin o dăru de lumină pe lumea aceasta. Și mijloacele nu sânt alese; câte patimi și instincte sălășluiesc în pieturile omenești, toate sânt provocate, sau alimentate cu fel de fel de promisiuni.

Ear acela care ar merita tabera cea mai mare, aderența cea mai entusiastă și cea mai sinceră, Domnul nostru Isus Hristos, mi se pare că are cei mai puțin prieteni devotați în lumea aceasta.

Și lucrul se explică:

Cu toată lumea te poți tocni: «Ce vezi, să nu vezi; și ce auzi, să nu auzi», și atunci ai să mergi atât de departe și atât de sus, încât nu ai crezut tu singur, omule slab și egoist. După înțelepciunea omenească oamenii «colțuroși» cari nu știu să mai lase puțin din demnitatea lor, din convingerea lor, ajung de se lovesc cu capetele de toți pereții, până și-l sfărâmă odată. După această probată și recunoscută înțelepciune omenească, sânt ceva neexplicabil sfinții, cari s'au lăsat pentru convingerile lor, pentru crezul lor, sfășiați de animale, arși pe rug, tăiați cu ferăstrăele, aruncați în cuptoare inferbântate și înghețați în lacuri.

Nici nu se poate închipui lectură mai neplăcută și mai enervantă, pentru omul modern, decât de exemplu «Viețile Sfinților». În istoria patimilor creștinilor vechi nu odată ți-i dat să citești că au existat cândva patricieni și patriciene, care și-au părăsit lăcașurile splendide și imbelșugate, și au mers în miez de noapte — cu făclile în catacombele întunecoase și adulmecate de zbirii păgânilor setoși de sânge, — să slăvească pe Hristos, cel umilit și răstignit pe cruce, cum se executau atunci răufăcătorii.

Istoria cu rugul și cu animalele sălbătice din circus maximus nu mai are să se repete, nu fiindcă lumea de azi n'ar mai avea trebuință de demnitatea și bărbăția admirabilă a mucenicilor, ci din cauza că sânt tot mai rare suflătele, întocmai ca anumite flori ce cresc în prăpastii înfricoșătoare, cari pentru adevăr și dreptate ar dori să imiteze măcar în măsură mai mică pilda acestor mucenici. Ce are d'a face veacul devizei «capul plecat nu-l taie sabia» — cu epoca martirilor, cari pentru Hristos și-au dat avutul și viața? Este adevărat că ușor te numești creștin, dar e greu să fii creștin. Cu Hristos nu s'a tocmit nimenea nici

în vechime și nu se poate tocni nici astăzi. Lumea face ce va vrea. Dar Hristos a rămas cel vechi, cel neîndurat și aspru când e vorba de tocmală. *Ori tot te dai lui Hristos, ori nimic*, tot atâta face. Școala lui Hristos este aspră și spinosă.

O poveste spune, că un fecior de împărat a voit să ajungă la Hristos. Ziua și noaptea și-a bătut capul cum ar putea face lucrul acesta, și n'a putut ajunge la nici un rezultat, până când într-o bună dimineață a întâlnit un bătrân cerșitor și apoi l-a întrebat cum ar putea el deslega întreabarea aceasta care îl frământă din zori până în noapte. Și bătrânul i-a răspuns: «Foarte ușor, domnule, să-ți lapezi hainele dale strălucite, să te îmbraci în hainele mele rupte, să-mi iei bățul și traista mea și să umbli sărac și umilit în lume 7 ani, și după ce ai făcut drumul acesta vei ajunge la Hristos». Zis și făcut. Feciorul de împărat sărac și gol dela primele zile a călătoriei lui a văzut, că omul nu are pe nimeni mai aproape în lume decât pe Hristos, a început să se roage și azi, și mâine, și zdrențele se înnuțeau cu nemiluita, dar sufletul i se lumina tot mai mult în fiecare dimineață. După 7 ani s'a întors acasă cu chipul de cerșitor: nici tata, nici mama, nici frați, nici surori nu au mai voit să-l recunoască, — și feciorul de împărat a murit de foame și sete la treptele casei părintești, dar a murit cu sufletul liniștit și cu fața luminoasă în brațele lui Hristos. Povestea va fi poveste, dar sămburele ei este adevăr neperitor în veac.

Numai două cărări sânt în viața acestora pământească:

Una este a cerșitorului adevărat din lumea noastră. Ce poate fi mai ușor și mai plăcut decât să te împaci cu toată lumea, să-ți pleci capul în fața fiecărui vânticel, să cerșești mila și bunăvoința tuturor, să-ți astupi ochii în fața fiecărei nedreptăți, dacă cumva îți periclitează situația sau vre-o nădejde frumoasă. Că ce vei crede tu singur despre tine între cei patru pereți ai casei tale și cum stai în fața conștiinței tale de om, e altă socoteală!

A doua cale este calea amară și spinosă a sfinților, a mucenicilor de care vorbeam mai înainte. Istoria persecuțiilor creștine ne povestește lucruri minunate. Martirii creștini erau cu bicile mânați pe arena circului, animale sălbatice infometate erau slobozite asupra lor, lumea păgână urla și aplauda, — dar acești oameni nu scoteau nici un vaiet, ci cu mâinile încheșate spre rugăciune cătră cer își dădeau sfârșitul pe această lume. *Liniștea și noblețea sufletului* îi făcea să trăiască fericiți și să moară ușor.

Omul modern va spune: Da! atunci va fi fost așa, dar astăzi e altcum.

Și totuși, și azi e ca atunci. Numai în dovă chipuri poți să trăiești și să mori: *ori umilit înaintea lui Hristos, ori umilit înaintea oamenilor*.

De aceea, omule, astăzi când îți bat la ușă și te înspăimântă ori te linguesc curentologii, tu hotărăște-te din bunăvreme cu cine mergi: cu ei, oamenii cari sânt ca earba și florile câmpului, sau mergi cu Hristos?

Curentologii se vor urcă pe vârful muntelui celui mai înalt și îți vor promite toate bogățiile lumii acesteia, numai să mergi cu ei. Tu, dacă nu ai nimic d'a face cu conștiința ta de om și cu sfinții, nu

mai sta la îndoială, du-te și așteaptă cu sufletul înfrânt răsplata omenească. Soarta curentologilor și a ta e hotărâtă. Cine trăiește cu fața în spre pământ, nu poate privi la cer. Răsplata ta este prietena nestatornică și înșelătoare a oamenilor.

De vrei însă să fii adevărat fericit, fă-te omul lui Hristos. Loviturile cumplite vei îndura... dar Hristos în toată vremea va schimba pietrele rănitore, cu care va da lumea în tine, în bobi de aur.

Oamenii lui Hristos nu se înșală nici odată în stăpânul lor. Școala lui Hristos, în contrast cu școala oamenilor, este foarte amară, dar *roadele* ei sânt nepus de dulci...

Prot. Dr. Ștefan Cioroianu.

Vizitație canonică în tractul Geoagiu

În Geoagiu

În 21 Iunie s. m. l. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae a vizitat școala primară din Geoagiu (cu 5 puteri didactice) și școala agronomică. A făcut vizite onorariilor din localitate. A luat apoi masa în ospitala casă a dnei și dlui protopop Goron.

La Mermezeu-Văleni

La ora 3 sosiră la Geoagiu înaintea locuitorilor protopopului 5 cără frumos împodobite cu flori, țesături și covore naționale, trase de câte 6 boi, în care era să se transporte înaltul ierarh cu suita sa. Tinerimea comunei, chipuși flăcăi și fete în frumusețea lor port de munte, în frunte cu stegarii călăreți și călușeri, mulți la număr, cari au dorit să însoțească pe părintele lor suflătesc în satul lor.

La ora 3 și jumătate p. m. plecăm în comuna învecinată Mermezeu-Văleni, comună respirată pe pârăe și dealuri destul de prăpăcioase, unde l. P. S. Sa avea să tărnoască a doua zi biserica.

Șirul lung de călăreți, cără, popor din toate comunele învecinate, urcând și coborând alternativ din deal în vale, coline, pe dunga coastelor învaluite în valurile de lumină binefăcătoare a soarelui abia scăpat de frământările norilor, ce gravita spre sfinții — convoici parea o caravănă preistorică a împăraților orientali în peregrinați prin deșerturile pustii — spre locurile sfinte.

Rar mi s'a dat să văd un aspect idilic mai interesant decât acesta, care mi-a amintit cuvintele poetului:

«Iubire e în razele de soare
Și farmec în a codrului fanfara,
Și visuri dulci în liniștea de sără,
În cer și pe pământ e sărbătoare».

În acest interesant drum, înaltul ierarh a fost însoțit de o parte însemnată a intelectualilor din Geoagiu. Afară de primpretorul plasei Dr. Jantea și protopopul Goron, care au însoțit pe l. P. S. Sa în întreaga vizitație, la Mermezeu-Văleni au venit și soțiile dănilor, apoi dl și dna Dr. Marghita, pres. judecătorei de ocol, dl și dna Cibian, pretor, dl secretar Roșu cu dna, membrii corpului didactic etc.

Distanța de abia 15 km., din cauza drumului rău, sau mai bine zis din cauza lipsei de drum, o percurgem abia în 4 ore.

În fine, ajungem la Mermezeu Văleni, înaintea noului edificiu bisericesc, ridicat de modestii și bunii credincioși ai bisericii noastre strămoșești, din obolul lor, cu mari greutăți, dar și cu multă dragoste, în care să se închine ei și fiii lor.

Biserica e frumoasă, proporționată și cu mult gust lucrată. Intrăm în biserică. Se oficiază vecernia împreună cu privegherea, conform prescrierilor tipicului și se sfințește din partea l. P. S. Sale un rând de ornate nouă arhieriești, cu care se îmbracă a doua zi la actul sfințirii bisericii.

Sfințirea bisericii

Zi de sărbătoare și de adevărată bucurie și mângâiere sufletească a fost pentru credincioșii noștri din Mermezeu-Văleni ziua sfințirii bisericii prin însuși l. P. S. Sa mitropolitul. Cu solemnitatea prescriasă de sfințele așezăminte ale bisericii noastre. A oficiat apoi sfânta liturghie. Pe un timp admirabil cu cer senin și soare strălucitor, bătea cu ploaia lui de raze aurii multa

multime peste 3000 credincioși adunați la marea serbare, la Mermezeu, din întreg trutul.

Serviciul sfințirii bisericii se începe la ora 8 dimineața de l. P. S. Sa mitropolitul Nicolae cu mare asistență.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul bărbătesc din Șibot dirijat de părintele Săcarea, cântând liturgia în patru voci, a maestrului nostru G. Dima.

În cursul sfintei liturghii l. P. S. Sa hironotul intru diacon pe candidatul Toma Coldea, iar pe diaconul N. Haneș intru presbiter pentru parohia Almașul-sec (prot. Deva).

La finea sfintei liturghii l. P. S. Sa într-o cuvântare avântată citind cuvintele: «*Ea sânt lumina lumii, cel ce-mi va urma mie, nu va umbra în întunec*» timp de peste 1 oră a espus importanța bisericii în viața poporului nostru în trecut, și importanța ce o are sfânta noastră biserică în timpul de față. Laudă statornicia lor în credința strămoșească, — sufletul neamului românesc pe care nu ni l-au putut lua vrămașii noștri de veacuri. Combate secetele și povăștește ca să rămână și pe mai departe statornici în credință, nelăsându-se ispiți de fariseii mincinoși, cari în alte părți s'au încercat să tulbure sfîntenia bisericii. Dă multe de povești și învățături folositoare. Sorbea poporul cu lacrimi în ochi, cuvintele clare și mângăitoare a l. P. S. Sale După miruire și stropirea cu apă sfințită, abia cătră ora 1 ieșim din biserică.

Luăm masa în casa secretarului comunal Onul Palade, l. P. S. Sa cercetează apoi arhiva parohială pe care o află în regulă.

După amez ne reîntorcem la sfatul dlui Dr. Jantea «pe altă cale», la Geoagiu, în aceleași cără, însoții acum nu numai de tineret, ci de întreg satul pe un drum mai scurt prin pădurea Gorii, peste păraul Unghiuului, un ținut tot atât de romantic și dragălaș, ca multe altele din părțile locului.

În apropierea Geoagiului a fost îndușător momentul în care bătrânii satului mulțumind de nou părintelui lor suflătesc, pentru bunăstarea avută de a-le sfinți biserică, l. P. S. Sa asigurându-i că a făcut o cu toată dragostea împărțindu-le binecuvântarea arhieriească, și dimitte, predând episcopului suma de una mie Lei, pe care să o folosească la înzestrarea și înfrumusețarea interioară a bisericii.

Să dea Dumnezeu, ca sfințele rugăcuni ridicate cu această ocazie să fie bine primite înaintea Tronului ceresc, și noul sion românesc să fie adăpost și mângâiere pentru credincioșii noștri din Mermezeu-Văleni, facile pururea luminațoare și adevărat izvor de viață și pietate creștinească poporului nostru în gresia sa luptă pentru existență și pentru o dezvoltare rodnică și succedă pe toate terenele vieții.

La Băcăia

În dimineața zilei de 24 Iunie pe un timp admirabil plecăm dela Feredu în trăsuri, pe romantică vale a Geoagiului, în sus spre Băcăia.

La Bozeș ne așteptau more cunoscute, carele cu bol estetic decorate cu flori și covorări. Ne-am așezat în cără, și trecând pe lângă renumitul izvor de apă minerală din Bozeș, înaintăm încet tot urcând, înaintea călăreților pe cai sprinteni de munte, cu steaguri apoi cărăle cu l. P. S. Sa și suita — pe serpentina drumului comunal, pe mărșele coaste a comunei, de unde se desfășoară una dintre priveliștele cele mai romantice a stâncilor alpine din Ardeal. La intrarea în comună salve; frumoasă poartă triumfală. Primarul bineventează pe l. P. S. Sa. La biserică se face sfânta Liturghie, în cursul căreia este hironotul diacon candidatul Pavel Dinis, ear de preot Toma Coldea pentru parohia Tapu din protopopiatul Mediașului.

Biserica din Băcăia, așezată la poalele unei frumoase coline, deși destul de încăpătoare pentru această comună de munte, de astă dată nu poate cuprinde mulțimea credincioșilor. De aceea l. P. S. Sa iese afară, și de sub umbra unui superb nuc (în părțile acestora e țara nucilor) citind cuvintele sfintei evanghelii Luca: «*Nu te teme turmă mică, că bine a voit Domnul să vă dea vouă împărăția*». În timp de o oră, a ținut una din cele mai frumoase predici. A oficiat apoi serviciul sfințirii apei, cu care a botezat pe toți credincioșii.

După masa luată în casa parohului Zaharie Albu, l. P. S. Sa cercetează arhiva parohială pe care o găsește în ordine.

De aici se face plecarea

La Cib

Transportul se face tot în cară trase de câte 6 boi. La carul I. P. S. Sale erau înjunși 6 boi albi. Înaintea I. P. S. Sale un banderiu de 50 câlăreji voinici.

Drumul de la Băcaia la Cib, ne oferă una dintre cele mai frumoase priveliști din Ardeal. Prin mlaștile stânci și deoparte și de alta rivalizează cu prăpăstii de sub Peatra Craiului, cu pasul Branului și al Surducului. Cutez a afirma, că le întrec pe toate.

La 2 km. de Cib sântem plăcut impresionați de o frumoasă poartă triumfală ridicată de români din Teiu Cib de confesiunea gr-cat. pe cari inima lor de buni români îl trage spre mama lor adevărată: *biserica ortodoxă*.

În centrul comunei se află ridicată o prea frumoasă poartă triumfală tricoloră. Aici așteaptă întreg poporul îmbrăcat în haine de sărbătoare, în frunte cu primarul și învățătorii comunei, Frunțașul gospodărilor, primarul Dionisie Popa într-o frumoasă alocuțiune, spune că venirea I. P. S. Sale în mijlocul lor e o *adevărată sărbătoare*, și asigurându-l de neclătita lor statornicie în credința strămoșească, cere binecuvântarea arhierescă. I se oferă și aici tradițională pâine și sare. După răspunsul I. P. S. Sale înaintăm spre biserică, însoțiți de vestii cântăreți ai bisericii în cântări bisericesti între cari bine ești cuvântat Doamne și troparul sfântului Nicolae. «Îndreptător credinței și chip al blândețelor, învățător înfrânării, te-ai arătat pe tine turmei tale; pentru aceasta ai câștigat cu smerenia cele înalte, cu sârăcia cele bogate, părinte ierarhie Nicolae». Ajunși la biserică I. P. S. Sale oficiază un scurt serviciu divin și sfințirea apei; după care citind cuvintele adresate de Mântuitorul în conborearea sa cu Maria și Maria «*ci un lucru trebuiește*» (Luca 10. 42) a ținut o frumoasă cuvântare, în prezența întregului popor din Cib și Teiu.

În zorii zilei următoare o surprindere neașteptată se pregătea în jurul cuartierului I. P. S. Sale: Gr-cat. din Cib, crângul Teiu, entuziasmați și capturați de efectul predicii I. P. S. Sale din presară, se prezintă în corpore înaintea I. P. S. Sale cu o rugare în care arată că voesc a trece cu *toții*, cu biserică cu tot la vechea noastră credință ortodoxă.

Rugarea predată I. P. S. Sale e de următorul cuprins:

*Înalt Prea Sfinția Voastră!
Prevenirea Consistor arhiericean!*

Subsemnații locuitorii în Teiu-Cib, ai căror părinți cu sula au fost trecut la confesiunea unită, având noi deplină libertate, ne-am hotărât din buna aflarea noastră și în nădejdea mântuirii sufletelor noastre, să trecem la sfânta biserică ortodoxă română, mama neamului românesc.

Neavând noi preot înaintea căruia să facem declarațiile de trecere, Vă rugăm să binevoiți a

privi acest act, drept dovada voinței noastre nestrămutate, de a trece la sfânta biserică ortodoxă, noi părinți, soțiile, copiii împreună cu biserică și cu toată averea bisericească agonisită de noi și de înalțății noștri asupra cărora ne simțim în drept a dispune liber.

Și Vă rugăm să binevoiți a ne lua sub înaltă ocrotire și să ne faceți părtași de toate datoriile și drepturile credincioșilor sfintei biserici ortodoxe și a Vă îngriji de trebuințele noastre sufletești.

Cib-Tei, la 12/25 Iunie 1924.

(Urmează subscrierile tuturor locuitorilor din comună).

I. P. S. Sale la răspunde, că se bucură de găsierea fiilor celor ce perduți erau dela mama adevărată ocrotitoare a bisericii și că-i primește cu drag, fiind ei una și mai înainte de ruptura unirii. Și le dă tuturor povețe ca să trăiască ca frații, căci frați de-un sânge au fost și de-o credință sânt de aci înainte. Li binecuvintează, le împarte cărți de rugăciune și le promite că se va îngriji, ca pe viitor să aibă toate mângăierile sufletești.

În 25 Iunie la ora 8 dimineața plecăm în aceleași vehicule din Cib, mergând în frunte călăreții din Glod peste un câmp plin de verdeață presărat cu flori de munte, un tablou atât de admirabil, printr-o pădure răcoroasă și earăș printr-o luncă îmbalsamată cu mirosuri, ajungem

La Glod

La intrarea în comună o frumoasă poartă triumfală; ear la ușa bisericii sântem întâmpinați de întreg poporul. Parohul Iosif Hanches salută în cuvinte frumoase pe I. P. S. Sale. După răspunsul dat, intrăm în biserică. I. P. S. Sale oficiază sf. liturghie. În decursul căreia I. P. S. Sale a hirotonit întru presbiter pe diaconul Pavel Dinș pentru parohia Nevoles protopresbiteratul Deva.

Răspunsurile liturgice le-a dat corul tinerimii din localitate, condus de preoteasa Paraschiva Hanches.

La finea sfintei liturghii I. P. S. Sale citind cuvintele pericopei zilei: «*De ce sânteiți înspăimântați puțin credincioșilor*» ține credincioșilor adunați în număr mare, timp de 1 oră o vorbire plină de sfaturi și de învățături. După miruirea și ieșirea din biserică îl impresionează mulțimea de copii. I se prezintă 2 văduve de război, una rămasă cu 9 orfani ear cealaltă cu 6, aproape fără nici un mijloc de trai.

Înaltul Prelat le dăruiește câte o sumă mai însemnată de parale și dela fiecare a luat câte un băiat și i-a adus cu sine la Sibiu plasându-l în Orfelinatul bisericii noastre.

Numele acestor copii aduși de I. P. S. Sale este Petru Stanciu și Petru Stănculescu.

După luarea mesei în casa părintelui Hanches și după examinarea arhivului parohial, ne despărțim de carule cu boi și ne continuăm drumul în trăsură

la Nădăștia

La intrarea în comună o frumoasă poartă triumfală. Înaintea bisericii I. P. S. Sale este așteptat de întreg poporul îmbrăcat în haine de sărbătoare în frunte cu administratorul parohial Petru Onea, care în cuvinte alese dă expresiune bucurii ce o simt credincioșii la venirea părinților lor sufletesc aici, și după răspunsul I. P. S. Sale intrăm în biserică. Se oficiază un scurt serviciu divin, la finea căruia I. P. S. Sale citind cuvintele: *roada Duhului este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința, blândețea*. Gal. 5, 22, le vorbește despre importanța acestor daruri, împărțându-le și aici ca pretutindenea învățături și sfaturi folositoare. Și botează apoi cu apă sfințită, ear la ora 6 1/2, plecăm

la Almaș

Almașul este o comună mare de munte cu 3 parohii și 3 biserici respirată pe văi dealuri și coline, în o lungime de 15 km.

La intrarea în comuna Almașul-mare-Joseni este ridicată o pompoasă poartă triumfală și sântem salutați prin salve de treacuri cari cutremurau văzduhul fiind locuitorii acestei comune băieși, adică lucrători de mine.

Poposind la casa părintelui Petru Onea, I. P. S. Sale încă în seara acelei zile a examenat arhivul parohial, pe care l-a aflat în regulă.

În 26 Iunie la ora 8 dimineața I. P. S. Sale a fost condus la biserică din Almașul-Suseni, biserică spațioasă și curată în care a oficiat sf. Liturghie asistat de 10 preoți și diaconul D. Antal. A urmat apoi o frumoasă predică a I. P. S. Sale care și aici avut prilejul ca timp de 1 oră și jumătate să le împărtășească acestui popor, sfaturile și învățăturile Domnului.

În fața bisericii era postată o frumoasă cruce de peatră, care trecuse prin următoarele peripecii: Această cruce fusese ridicată de un drept credincios de ai noștri la marginea moșiei sale de pe hotarul acestei comune. La câțiva ani după aceasta, bietul creștin s'a răcit, a ridicat sf. cruce din câmp, a adus-o acasă și a folosit-o de prag la grajdul său. Și s'a întâmplat minunea adevărată de tot locuitorii comunei, că toate vitele, cari au trecut peste prag respective peste cruce, au pierit. Văzând pocaiul nostru această întâmplare miraculoasă, a luat sf. cruce dela pragul grajdului și a dus-o la o moară a sa. Afiland credincioșii că I. P. S. Sale va vizita această comună, au dus sf. cruce dela moară la biserică și au rugat pe I. P. S. Sale să o sfințească din nou.

I. P. S. Sale a le-a satisfăcut cererea, le-a sfințit de nou crucea, pe care a stropit-o cu apă sfințită.

N'a întrelăsat nici cu această ocaziune I. P. S. Sale să rostească câteva cuvinte înălțătoare despre însemnatătea sfintei cruci, care a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți.

FOIȘOARA

Immanuel Kant*

Anul acesta, în 22 April, s'au împlinit 200 de ani dela nașterea marelui filozof din Königsberg. Deși din punct de vedere al ortodocsismului nu ne putem identifica cu «Criticismul» lui, totuși se cuvine să cinstim și noi memoria acestui geniu uriaș, care și-a jertfit întreaga viață pe altarul înțelepciunii, pentru a afla pe Dumnezeu, căci filozofia kantiană în esența ei este: căutarea lui Dumnezeu.

În «Critica rațiunii pure» Kant caută pe Dumnezeu în eul teoretic; însă rezultatul acestor cercetări este de valoare sceptică. În prima subdiviziune din Critica rațiunii pure, în Estetica transcendentă, filozoful stabilește, că toate impresiile ce le primește complexul sensurilor din lumea empirică, sânt modificate de forma exterioară a sensurilor, care este spațiul, și de forma interioară, care este timpul. Materialul empiric astfel modificat suferă în intelect a doua modificare, trebuind să se acomodeze formelor intelectuale pure, celor 12 categorii, ceea ce se

tratează în subdiviziunea a doua, în Analitica transcendentă.

Fiind orce cunoștință rezultatul a doi factori, cari sânt subiectul și obiectul, și suferind obiectul o dublă modificare de către subiect, rezultă că nu putem cunoaște lucrurile cum sânt, ci numai cum apar, adică noi cunoaștem lucrurile numai transpuse de către eul nostru teoretic în spațiu și timp și în cele 12 categorii, care sânt: 1. totalitatea, 3. multitudinea, 3. unitatea etc. În realitate însă lucrurile nu există nici în spațiu, nici în timp, și nici în cele 12 categorii, ci ele sânt numai adevărate subiective ale eului nostru. Prin urmare «*Das Ding an sich*», adică lucrurile în sine înseși, cum sânt în adevărata realitate, le-am putea cunoaște numai așa, dacă le-am putea percepe ca existente în spațiu, timp și categorii, — ceea ce e imposibil, deoarece spațiul, timpul și categoriile sânt forme înăscute eului, adică forme aprioristice.

Kant a marcat astfel odată pentru totdeauna limitele cunoștinței umane, care sânt congruente cu marginile experienței. În domeniul experienței putem cunoaște lucrurile, nu cum sânt, ci numai cum apar; dincolo de granițele experienței însă nu putem cunoaște nimic altă, adică acolo nu putem cunoaște absolut nimic. În subdiviziunea a treia a criticii rațiunii pure,

în Dialectica transcendentă, Kant demonstrează că ideea Divinității, aparținând domeniului trans-empiric, nu poate fi obiect al cunoștinței ome-nesti nici măcar ca fenomen sau aparență, deoarece ea nu se găsește în materialul empiric și astfel nu poate forma conținutul categoriilor. Noi nu putem cunoaște însă decât ceea ce e cuprins în categorii. Astfel ajunge Kant în căutarea lui Dumnezeu la scepticism religios. Aceasta este partea negativă a filozofiei kantiane. Însă Kant nu s'a mărginit numai la aceasta; filozofia lui are și o parte pozitivă, cuprinsă în *Critica rațiunii practice*.

Dupăce Kant n'a reușit să găsească pe Dumnezeu, călăuzit de eul său teoretic, îl caută acum, condus de eul practic, care este voința liberă. Voința în baza autodeterminațiunii este autonomă și, deoarece în postulatele sale ea se manifestează cu necesitate inerentă, se numește imperativ categoric. Imperativul categoric trebuie să aibă o țință la manifestărilor sale: aceasta este idealul moralității, a cărui realizare postulează necondiționat existența lui Dumnezeu.

Factorul care a determinat pe Kant să nu se oprească la scepticism religios, este mama lui. Această femeie religioasă a sădit religiozitatea în sufletul fiului său, când acesta era încă plâpând, așa că sentimentul religios a putut să prindă

* În urma aglomerației de material, foișoara prezentă nu s'a putut publica până acum. Red.

După aceea I. P. S. Sa a botezat pe nou născutul unui fruntaș din comuna Brădet, V. Pașcău, nepotul fruntașului Pașiuț Pașcău, dându-i numele, la dorința părinților, de Nicolae.

La ora 11 a. m. a prezidat examenul de capacitate la școala din loc condusă de învățătorul P. Onea și fiind prezent ca reprezentant al revizorului Dl. învățător Todea din Balșa. I. P. S. Sa a fost deplin mulțumit cu rezultatul examenului, la finea căruia le-a distribuit elevilor cărți de rugăciuni, îndemnându-i să aibă pururea o minte clară și o inimă curată, să primească pe Isus Hristos în sufletele lor plâpânde și să nu se despartă de El pe nici o clipă. Atunci vor învinge toate greutățile vieții.

Masa o au luat în ospitală ca și a dnei și a dlui secretar comunal Meteșeanu.

La ora 4 d. a. I. P. S. Sa oficială serviciu divin în biserica din Almaș-Joseni.

Aflând, că în această comună ar fi și câțiva pocăiți, timp de peste o oră a rostit o frumoasă cuvântare, arătând că Mântuitorul ne-a descoperit numai o doctrină, Mântuitorul Hristos a instituit cele 7 taine, prin care ni se împărtășește grația dumnezească, iar cu propagarea doctrinei și administrarea și săvârșirea stințelor taine a încredințat biserica și respective slujitorii ei. Deci numai în, și prin biserică ne putem mântui. Punct de punct a combătut apoi I. P. S. Sa toate rădăcinile pocăiților, aducând numeroase pilde. Cuvântarea I. P. S. Sale a făcut o adâncă impresie asupra mulțimii de popor; iar asupra unui pocăit care s'a aflat de față o astfel de impresie, încât cu lacrimi în ochi se apropie de I. P. S. Sa, cade în genunchi și cere ca să-l reprimască și pe el ca pe fiul cel pierdut din evangheliile în sânul bisericii. I. P. S. Sa cu bucuria adevăratului părinte îl reprimăște, îi citește rugăciunea de deslegare, îl binecuvântă și îl dă să sârute crucea și evangheliile. Această scenă a făcut o profundă impresie asupra celor prezenți, căreia la det expresie prin câteva cuvinte tânărul meseriaș Ioan Tăzui, mulțumind I. P. S. Sale și asigurându-l, că vor ține cu tărie la credința și legea strămoșească.

În 27 iunie la ora 8 dimineața, pe un timp admirabil pleacă în călătorie

la Almașul de mijloc

Drumul de Almașul mare la Almașul de mijloc ne conduce prin un ținut din cele mai romantice. Ni se deschid priveliști încântătoare pe serpentinele, cari ne duc în jos.

La intrarea în comună o frumoasă poartă triumfală. La ușa bisericii sântem întâmpinați de preotul Filip Budoiu care în cuvinte calde salută pe înaltul Prelat. După răspunsul I. P. S. Sale intrăm în biserică. Se oficială serviciul divin.

Și aici I. P. S. Sa timp de o oră a rostit o frumoasă predică. După mînuirea și stropirea cu apă sfințită a credincioșilor I. P. S. Sa a luat masa în casa părintelui Budoiu. A vizitat apoi

rădăcini așa de adânci, încât nici cea mai puternică indoeală din epoca bărbăției n'a mai putut să-l desrădăcească.

În lumina acestei constatări clerului nostru i se marchează special un teren de activitate pastorală extrabisericească: educarea religioasă a femeii de toate vârstele, ocazional în familie, și sistematic în societăți de pietate, pentru că aceasta să se poată achita în familia corespunzător rolului său de factor educativ principal.

Victor Iacob, prof.

O nouă credință: Conservarea Națională

Acesta este titlul unei broșuri, apărute la Cluj, semnată de Ioan Istrate.

Am primit această carte cu noua credință și răsfind-o am rămas uimit în fața constatărilor ce cuprinde. Autorul, puțin cunoscut publicului, m'a surprins atât cu titlul broșurii, cât mai ales cu conținutul ei. Mi-am zis: O nouă credință nu poate fi conservarea națională! Dar după ce m'au lămurit cifrele reci, de gheață, cari m'au pătruns până în măduva oaselor, n'am mai scăpat cartea din mână, până ce nu m'am convins că autorul din Cluj adevăr grașie.

Da! Trebuie să avem această nouă credință arătată în chip nelindoielnic, prin elocvența ofi-

ciului parohial pe care la aflat în ordine, iar la 2 și jumătate, pleacă

la Almașul-mic

Mergem pe un drum frumos, precedați de un banderiu de călăreți pe caii lor sprinteni de munte. Ajungem în fața bisericii, așteptați de înfreg poporul în haine de sărbătoare. În biserică se oficială un serviciu divin; eșim apoi afară și în umbra copacilor seculari, în fața bisericii situată între două coline măiestroase I. P. S. Sa în timp de peste o oră le ține credincioșilor o cuvântare avântată ca și în celelalte părți, care a făcut adâncă impresie asupra celor prezenți.

După mînuirea și stropirea cu apă sfințită I. P. S. Sa împreună cu cei ce îl însoțeau, a plecat spre Fereedu.

Drumul dela Almașul mic până la Fereedu printre stânci măiestroase ne oferă una din cele mai frumoase priveliști.

Înaintea trăsorii, I. P. S. Sale călăreau volnici din toate Almașele, cari după ce au parcurs o distanță de 5 km. s'a postat frumos în rând dorind I. P. S. Sale între strigate de urale: «Bună călătorie».

Abea cătră ora 9 seara ajungem la Fereedu.

Pentru a putea participa I. P. S. Sa la încheierea anului școlar dela seminarul teologic arhiepiscopar din 29 iunie și de a prezida ședința plenară a consistoriului arhiepiscopar convocată pe ziua de 30 iunie, I. P. S. Sa în 28 iunie a plecat din Fereedu la Sibiu. În trecerea spre casă în Geoagiu, a luat dejunul în ospitală casă a Dnei și Dlui Dr. Jantea, ear la ora 5 d. m. a ajuns la rezidența sa.

În prima iulie cu trenul de dimineață a plecat din nou în tractul Geoagiului, pentru a vizita parohiile în cari nu a putut ajunge până acum.

În nrul 46 al ziarului nostru, în raportul despre primirea I. P. S. Sale în *Romos*, s'a strcurat o regretabilă eroare la culegerea materialului: O parte din vorbirea dlui protopretor P. Damlan a fost intercalată în vorbirea părintelui A. Basarab. De aceea având la dispoziție vorbirea dlui primpretor, o publicăm în întregime: *Înalt Prea Sfințite!*

Vă rog dați-mi voie, ca eu, primpretorul p'asei Orăștie, să Vă binevestesc la periferia acestei plase, urându-Vă un «Bine-ați venit!»

Veniți în mijlocul nostru spre a lăsa să se scrie pe ușile bisericilor și școlilor noastre: «să nu ne desbinăm, și să nu ne urăm», ci «să ne iubim și să muncim».

Veniți în mijlocul nostru pentru a revărsa lumina cea adevărată asupra credincioșilor de confesiunea ortodoxă; doresc ca această lumină să se intruzeze și în sufletele acelor, cari poate fără de a cunoaște tendința subversivă s'au desbinat de cătră Maica lor biserică, s'au desbinat de șirul acelor, cari s'au jertfit pentru întregirea

cială și rece a datelor, că trebuie să ne făurim în România întregită, înconjurați de toate părțile de dușmani, interni și externi, singura credință, care ne lipsește: conservarea neamului nostru.

E de prisos să aduc autorului laude, care nu le vânează; ci vreau și am încredere, că această broșură nu va rămâne necităită și nepătrunsă de orice român cu sentimentul iubirii de neam.

Cartea e scrisă pe scurt și pe înțelesul tuturor. Noua credință pentru conservarea neamului românesc, periclitată de numeroși dușmani, și în primul rând de lășitatea națională a multor români, — primește prin broșura dlui Ioan Istrate o îndrumare sigură, matematică. Numai cine n'are ochi și urechi, nu poate s'o vadă și audă.

Toți bunii români găsesc broșura de vânzare la Cluj, la Librăria Ardealul, și în alte librării românești din țară.

Un român iubitor de țară.

Cursurile de vară. În lista celor ce vor face lecții la Vălenii de munte, între 15 iulie și 15 August, este și Pr. N. Popescu, profesor universitar, care va vorbi în câteva lecții despre subiecte alese din istoria bisericii noastre.

neamului, s'au jertfit pentru câștigarea libertății individuale, de care se bucură astăzi chiar și acești divorțați.

Istoria și trecutul sânt o vie dovadă, că biserica ortodoxă împreună cu demnitarii ei, au fost cei mai importanți factori, cei mai importanți focari ai culturii, moralității și înaintării omenești, prin urmare, toți aceia, cari se desbină, sau încearcă a se desbină de cătră biserică noastră, instituțiunea cea mai scumpă și srană ce-o avem, nu numai că pun o stavilă în contra dezvoltării noastre firești, ci tot odată comit un atentat condamnat contra temeliei statului.

Știm, înalt Prea Sfințite, că toată viața și munca o închinăți bisericii și țării, deci doresc ca interesul creștinesc ce-l purtați să aducă cele mai bogate roade în favorul bisericii noastre, culturii și în favorul iubitei noastre patrii.

Doresc mai departe, înalt Prea Sfințite, ca călătoria proiectată în plasa Geoagiu, să fie un splendid marș triumfal.

Să trăiți la mulți ani, Stăpâne!

Sfântul Sinod

În ședința din 25 i. c. după citirea apelului nominal, Sinodul a luat în discuție propunerea P. S. Sale episcopului Ilarie, privitoare la colectele de bani pentru biserică.

S'a cerut, și Sinodul a aprobat, ca toate chetele pentru biserică să fie scoase de sub prevederile legii și regulamentului ministerului sănătății publice, ear episcopii respectivi să aibă dreptul de a da aprobări pentru pantahuze fără aprobarea asistenței sociale.

Sinodul a hotărât să intervină în acest sens pe lângă ministerul sănătății publice.

Luându-se în discuție reorganizarea seminarilor, s'a ales o comisiune compusă din arhiepiscopul Gurie al Basarabiei, Vartolomeu al Râmnicului și Roman Ciorogariu al Orădiei-mari, care să întocmească un proiect de lege ce urmează să fie prezentat Sinodului la toamnă.

Sinodul a admis să se introducă în cărțile bisericești și rugăciuni pentru aviatori.

S'a pus apoi întrebarea: dacă preoții pot fi aleși primari. După lungi discuțiuni Sinodul a hotărât că preoții nu pot să fie aleși primari sau președinți de comisiuni interimare.

În ședința din 26 i. c., sf. Sinod s'a ocupat cu chestiunea calendarului și s'a examinat corespondența avută de biserica noastră cu celelalte biserici ortodoxe asupra oportunității aplicării unui nou calendar. Introducerea lui se va putea face cu ziua de 1 Octomvrie 1924.

Sesiunea de primăvară a Sfântului Sinod a fost închisă.

Învățământul religios

În ședința camerei din 23 i. c., la discuția generală asupra proiectului de reformă școlară dl deputat D. V. Toni din partidul naționalist al poporului, — deși aderent al școlii de stat, a susținut cu tărie învățământul religios ca bază a educației. Dl D. V. Toni a declarat următoarele:

Unii dintre oratorii cari m'au precedat s'au ridicat în contra învățământului religios. S'a spus chiar că menținerea lui în lege e un principiu reacționar. Părerea mea în această privință e alta, — cu tot respectul pe care l'am pentru dnii Paul Bujor și prof. Simionescu. Eu cred că totuși, baza învățământului moral din școala primară trebuie să fie învățământul religios. Sânt convins că numai prin el se poate ajunge la mărirea puterii morale a copilului. E destul să vă amintesc superioritatea care a rezultat din aplicarea acestui principiu pentru poporul englez și pentru popoarele nordice ca să înțelegi toată puterea și însemnătatea lui. Jaurés însuși și Giovanni Gentili au găsit cuvinte convingătoare pentru susținerea acestui principiu. Dar, cerând învățământul religios, eu socot că prin aceasta nu trebuie să se înțeleagă nici de cum învățământul dogmatic, din care copilul nu înțelege nimic, ci înțeleg acei învățămînt care, — făcut nu în anumele ore, ci în orice timp favorabil, — să meargă drept la inima copilului și să-l conducă pe acesta cătră Isus în așa fel, încât să facă din Isus centrul vieții lui morale.

Inimă de preot

De curând, direcțiunea Internatului arhidiecezan pentru orfanii de preoți, susținut din jertfa creștinăscă a preoților arhidiecezei noastre, s'a adresat unora dintre frați cu rugarea, să binevoiască a dăruie cele de lipsă pentru ajustarea câte unui pat pe seama unui orfan.

«Ar fi aceasta — se zice în apel — o înaltă mângâiere pentru celce n'a avut copii, să știe că a putut face culcuș cald unui orfan, căruia mama lui nu mai ajunge în destul să-l împlinească alte cerințe pentru buna lui creștere. Asemenea, un părinte, n'ar putea vesnici prin o faptă mai nimerită bucuria de a-și fi văzut un dor împlinit, la botezul întâiului născut, ori la cununia fetei sale iubite. N'ar putea pune cineva semn de amintire al unor întâmplări norocoase din viață, al unor momente de duioșie, a căror senzație ar vrea să fie statornică. Și nu s'ar putea eterniza mai potrivit memoria unui copil neuitat, smuls din viață fără de vreme, ori amintirea pioasă către părinții repausați.

Pentru sufletul celor morți, ca și pentru binecuvântarea vieții celor vii, ar fi un statornic mijlocior către scaunul ceresc, rugăciunea orfanului, pe care o rostește mai înainte de a-și da odihna în trupul lui, cu ochii țintă la numele de pe tăblița dela căpătâi, care îi amintește de milostivirea creștinăscă, ce s'a făcut cu el.

Iată așa am dorit să fie o astfel de faptă. Ieșită dintr'un adănc simțământ de religiositate și pietate creștinăscă, pentru ea să slujească în aceeș vreme și ca un statornic mijloc de educație pentru orfanii, în spirit religios și de dragoste creștinăscă.

Și au răspuns îndată câteva inimi bune. Unul cu șase copii îmble cu insuflete pe care le dădă și pentru al șaptelea, și bunul Dumnezeu îi va răsplăti, cu sănătate și putere ca să-și poată crește pe al săi, căci scris este «și cela ce va adăpa pe unul dintre acești mici, numai cu un pâhar de apă rece... nu-și va pierde plaia sa» (Mat. 10, 42); o mamă spune: pentru norocul fetei mele, pe cale de a se mărita, al treilea scrie: voi da eu, și voi îndemna 1—2 frunzași din sat cu dare de mână să ne vină în ajutor și ei; al patrulea în cea dintâi Duminecă strânge suma de 500 Lei și o trimite ca arvună la ce are să mai facă.

Cel dintâi a răspuns părintele **Gheorghe Oprean** din Dicioșmărtin, printr'o scrisoare duioasă, care așa începe: «Cu lacrimi în ochi am citit apelul Sf. Tale și cu cea mai caldă inimă promit a aranja la toamnă patul unui orfan cu toate cele necesare în amintirea unicului meu copilăș repostat, Micea. Și nu mă opresc aici, ci de bună voie cedez jugărul cel mai bun din sesiunea parohială primită prin R. A. spre folosință în favorul orfanului nostru, angajându-mă a conduce cât timp voi fi stăpânul acestui pământ, toate lucrările necesare și a trimite recolta lui an de an orfanatului nostru.

Voese totodată ca prin lucrarea acestui «jugăr al orfanilor» prin elevii școalelor de aici să fac și lucrare sufletăscă cu ei, încât plivid ei bucuriile din straturile orfanilor, să plivească și bucuriile păcatelor lor, ca astfel cu atât mai trumoz să crească în sufletele lor plâpânde florile iubirii creștinești, ale milostivirii către cei lipsiți și să poată împlini porunca apostolului de-a face fapte bune, căci «credința fără fapte bune, moartă este».

Al doilea a răspuns părintele **Ștefan Morariu** din Conța, care ne comunică dorința dnei preotese de a «justa un asemenea pat, iară Șinția Sa va stăruie pe lângă colegii din tract «în nădejdea că fiecare va întinde mâna pentru o astfel de instituție».

Părintele **Ioan Raftroiu**, adm. protopopesc al Oltuzului, adaugă: «fiecare comună frunzașă din arhidieceză să fie rugată ca, prin mijlocirea preotului și a mamei preotese, să adune lăună, ofrande în bani și pânză... Sf. Sa va urma acest lucru mișcăr ca păstorește într'o comună zdrobită cu desăvârșire de primejdia războiului, dar are încredere totuși să facă câștig și din lipsa oamenilor.

Părintele **Gheorghe Conta** din Cincul-mare a trimis 500 Lei anunțând că urmează și rufăria.

Părintele protopop **Ioșif Morariu** dela Do bra a promis sprijinul său cu propagandă ce o va face în protopopiat. Cu duioasă părere de rău scrie părintele **Zenovie Popovici**, din Sătulung, că de astă dată nu va putea satisface dorului inimii

sale de a ajuta o faptă atât de creștinăscă, căci, rămasși topiți pe urma războiului, acum cu greu își pot refăce cele absolut necesare. Și mai au acolo un sanator pentru orfanii de război, cu plămâni slabă, grija cărăia absoarbe tot ce dragostea și mila lor creștinăscă poate da pentru ajutorarea desproapului.

Alte oferte urmează să fie date aici, spre știrea tuturor, ca o pildă și îndemn. Pentru orientare însemnă că paturile de fier au lungimea lăuntrică de 190 cm. iară lățimea 80 cm.

Hristos, Domnul din cer, care ne-a pus înainte pe cei sărmani, încredinșându-ne: «cine va primi pe un prunc ca acesta întru numele meu, pe mine mă primește» și «întrucât ați făcut unuia dintre acești frați ai mei prea mici, mie ați făcut». Să răsplătească cu îndurare viața celui ce adauge jertfa sa la silintele noastre, pentru buna creștere a orfanilor de preoți.

Nr. 1099/1924

Convocare

Conform Ș-ului 17 din «Regulamentul general al secțiunilor științifice-literare ale «Asociațiunii», convoc prin aceasta pe onorați membri ai secțiunilor pe ziua de **Luni, 1/14 Iulie a. c. la ora 10 a. m. la**

Ședința plenară ordinară,

care se va ține în sala de ședințe a comitetului «Asociațiunii» (Sibiu, str. Șaguna 6), cu următoarea ordine de zi:

1. Deschiderea ședinței plenare la ora 10 a. m.
2. Raportul secretarului literar către ședința plenară.
3. Stabilirea ordinii pentru lucrările secțiunilor.
4. După masă ședințele singuraticilor secții.
5. Propunerea secției tehnice de a se desfășura.

Sibiu, în 28 Iunie 1924.

Prezidiul «Asociațiunii»:
Dr. Russu.

Dela Asociațiune

Ad Nr. 582—1924.

Stimate Domnule Director!

Deoarece raportul cu datele de care avem trebuință la facerea Dărilor de seamă a comitetului central pe anul 1923/4 către adunarea generală din a. c., reclamat până la sfârșitul lunii Mai a. c., nu ne-a sosit aici până la data de față, Vă rugăm să binevoiți a ni-l înalta de urgență, pentru că să poată fi considerat dimpreună cu rapoartele din celelalte desparșăminte în pregătirea raportului general către viitoarea adunare generală a Asociațiunii, care se va ține în luna viitoare.

Sibiu, la 1 Iulie 1924.

Dr. O. Russu,
vicepreședinte.

INFORMAȚIUNI

Consistorul arhidiecezei noastre de Alba-Iulia și Sibiu a ținut în 30 Iunie a. c. ședință plenară sub prezidiul I. P. S. Sale mitropolitului Nicolae.

Dintre obiectele tratate amintim, că s'a numit protopresbiter al protopopiatului Oltul, cu sediul în Șercaia, părintele administrator Vasile Stoicanca. S'a primit abdicarea pâr. Andrei Ludu, ales asesor consistorial în dieceza Clujului, dela postul de protopresbiter al Hunedoarei, numindu-se administrator protopresbiterial preotul Dr. Vasile Oana.

Nou calendar rusesc. Biroul central al muncii din Moscova plănuiește o reformă radicală a calendarului. El vrea să introducă «anul proletar» care să aibă 12 luni de câte 6 săptămâni, iar săptămâna de 5 zile și tot a 5-a zi să fie zi de odihnă. În schimb să se lucreze zilnic 9 ore, în loc de 8 ca până acum.

Prigoniri. Citim într'un ziar din Banat: Pentru ca să se vadă cum se poartă sârbi cu românii noștri din Torontalul robii este suficient să dăm întocmai știrea pe care o primim dela un prieten din Selex. Din ziua Rusaliilor societatea de lectură și cântare din Selex s'a pregătit de mult timp ca odată cu serbarea hramului bisericii să dea și o serată cu dans, teatru și cântece. Cu toate că Societatea funcționează legal cu statutele aprobate de ministerul de interne din Belgrad, totuși primpretorul din Selex nu a dat voie să se țină serbarea, fără a motiva de altfel gestul. Nu ne miră purtarea sârbiilor, dar ne doare că niște vechi aliați de război se pot răzbuna în mod meschin asupra unor pașnici conlocuitori, dela cari ar putea de altfel învăța multe lucruri bune.

Dintre numeroasele sate din Franța distruse de război, unul, numit Thiepval, din departamentul Somme, nu va mai fi reconstruit. Un cîltor al lui *Le Journal* propune ca pe locul unde se afla această comună, să se ridice un monument cu inscripția: «Aici s'a născut și a trăit mai multe veacuri comuna Thiepval decedată pe câmpul de onoare».

Germanizarea se continuă. După Srasburg Mieresch, Neumarkt a venit acum și rândul orașului *Deva* să fie botezat cu nume nemțesc. Deși Deva este foarte departe de a fi o localitate sârbească, totuși *Tagespostul* din Sibiu crede că e nimerit să-i zică de aici înainte *Diemrich*. Azi mâne va veni și rândul Bucureștilor, botezându-se din partea simpatizilor dela *Tagespost* în Mackensenrich sau așa ceva.

Dale propagandei politice. Activitate neobosită desfășoară Budapesta în domeniul propagandei de știri neadevurate sau exagerate. Aici maghiarii de peste Tisa nu cunosc ce va să zică economiile, — deși rezultate serioase n'au obținut în apusul european; speră însă că vor obține poate în — America. Primul din New-York numărul din 2 Iunie 1924 al ziarului *Amerikal Magyar Népszava*, în care corespondentul său budapeștan, Kun (Kohn) Andor, îi trimite știrile cele mai descreerate despre români. E-vreul maghiarizat telegrafiază la New York că dinastia noastră nu mai are trecere nici în țară, nici în străinătate; că Rusia este sustinută, în chestia Basarabiei și de Franța, și de Anglia, și de toate puterile europene, afară de Polonia; și de aceea în toată țara românească a izbucnit o panică în vederea catastrofei ce se apropie, cu atât mai vărios că România a încercat să facă — mobilizare, care n'a izbutit («A mozgósítás nem sikerült»), căci soldații sași, unguri și ruși nu sânt elemente de încredere, și nici chiar soldații români din Ardeal... Și așa mai departe, se urmează sfârșirile d'a câștiga simpatie pentru Iudapesta...

Act de mulțumire. S'au colectat pentru biserică ortodoxă română din comuna *Bungard* judeul Sibiu, prin credinciosul nostru *Căștila Tatu Constantin* în America, Găry Indiana U. S. A. următoarele dăruiri: Căștila Tatu, Bungard 8 dol., Toder Marin, Mohu, Luca Cristia, Căștila Severin câte 5 dol., Achim Gavrilă, Mohu, Aurei Gavrilă, Mohu câte 2 dol., Ilie Stoica, Mohu, 150 dol., Lazăr Petruș, Turnișor 125 dol., Nic. Popoviciu, Turnișor, Toder Sasu, Turnișor, Nicolae Clorogor, Căștilă, Andronic Fleșcar, Copșa-mare, Victor Dumitru, Feleg, Andrei Boria, Viștea de jos Filaret Enciu, Telini, Pavel Ciara, B hor, Nicodim Deneș, Porcești, Maria Petru Bania, Felța, Pr. Simion Mihăileș, Harbor, Ilie Novac, Șeica mare, Iacob Cosgarle, Vadu, Vasile Ojolu, Aciliu, Maria Novac, Sasuțalaș, Nic. Balica, Voivodeni, Victor Cosgarle, Vadu, Virginia Prașca, Găry Indiana, I. Radu, Rosbav, Petru Poenaru, Janoșda, Alexie Madac, Chesu, Petru Coman, Chesu, Gligor Lutu, Ampoita, Petru Homal, Hundorf, Gh. Pranzan, Căclăta, I. Brana, Mohu, Nic. Cirilă, Tălmăcel, Gavrilă Giurgiu, Bulzești, Mihail Moldovan, Sighișoara, Achim Hontou, Telini, Achim Slavu Mohu, Ilie Roșca, Selimbăr toți câte 1 dol. I. Pitiș, Rosbav, Rappa Hont, Hogilazi câte 60 cenți, Marton Balogh, Sasu nou, Moise Popa, Grid, Mihail Bărbat, Sighișoara, Nic. Sterca, Călcin, I. Taus, Feldoara, Gheorghe Heciu, Gary, Nic. Liflicion, Șimnic, Dumitru Rusu, Bulzești, Ilie Gusian, Ludoș, Frăsina Popa, Sămbăta de sus, I. Cotora Vestem, Toma Ciara, Tichindeal, Toma Strămbu, Vadu, Nicolae Moldovan, Sibiu, I. Janoș, Hozman, Gh. Popa, Vadu, Florea Jiti, Sametiu, Nic. Oriandia, Ruja, P. Mărozean, Selimbăr, Bucur, Comanița, Grid, V. Măgurean, Arpașul de sus, P. Măgurean, Arpașul de sus, Danilă Giurgiu

Bulzești, Ioan Anja, Beel, I. Hăgeanu, Blaniș, Achim Dumitru, Feleg, Simion Grama, Perșani, Nic. Barbosa, Șelimbăr, Maria Pandrea, Ulcia, Oh. Filipaș, Beel T. Roșca, Nocih, I. Toderici, Husău, Nic. Benghia, Cornățel, I. Giurgiu, Bulzești, Militon Dancu, Baia de Criș, Gheorghe Leuca, Roșbav, T. Popa, Homorog, P. Boru, Ardan, toți câte 50 cenți, I. Cioran, Sântioana 35 cenți, Toma Lastu, Hundorf, Toma Boeriu, Părau, I. Comanița, Grid, P. Furnica, Suceava, I. Sărbu, Hosman, G. Moldovan, Hundorf, I. Cistaraș, Ruduș, Nicolae Angut, Roșia, Aurel Alantiș, Beclean, Macidon Herdia, Grid, toți câte 25 cenți, Gheorghe Potcoava 20 cenți. Cu totul: dolari 82, sau în Lei 15.000 Lei. — Tuturor acestora le aduc, în numele bisericii noastre, cele mai călduroase mulțumiri. Bungard, la 1 Iulie 1924. Pr. Toma Modran.

ȘTIRI LOCALE

Predică în catedrală. Duminică viitoare și Luni la sărbătoarea Nașterii sf. Ioan Botezătorul va predica dl Dr. A. Crăciunescu, prof. sem.

Di Leonda Petrescu, prim-președinte la tribunalul Sibiu, a fost mutat la tribunalul din Cluj, în locul dlui Ștefan Praporgescu, transferat la Sibiu.

CĂRȚI ȘI REVISTE

Pentru tinerimea școlară. Cunoscuta scriitoare **Laura Vampa**, care și-a închinat creșterii copiilor întreaga viață, a înființat acum o bună publicație periodică, numită **Biblioteca Laura Vampa, Scrieri pentru copii și tineret.** A apărut Nr. 1, care cuprinde două povestiri: Ce mai învățăm la școală și Oropșișii. Pot fi citite cu mare folos de către aceia, cărora le sunt destinate. Prețul 5 Lei. Se vinde la Librăria Arhidiecezană în Sibiu.

Ca să fil om, este titlul unei cărți acum apărute în editura fundației I. V. Sococ din București. Autorul ei, dl **Emil I. V. Sococ** contribuie prin publicația sa din nou la îndrumarea cititorilor spre limanul adevărului și spre înălțarea lor sufletească. Cartea cuprinde următoarele capitole:

Cititul face pe om desăvârșit. Omul trebuie să se cunoască. Limpezimea minții. Gândirea dreaptă. Temerile vieții. Să trăim în clipa de față. Energiile omenești. Rostul nostru. Corectitudinea. Înțelesul vieții. Datoria.

De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu, Prețul 10 Lei, plus porto.

Nr. 4989 Școl.

(65) 1—3

CONCURS

La școlile secundare din localitățile mai jos înscrise sânt catedre de religie vacante, pentru a căror întregire publicăm concurs cu termen de 30 zile, dela prima publicare în «Telegraful Român».

1. Sibiu: liceul de fete.
2. Făgăraș: liceul de băieți.
3. Hunedoara: școala medie de fete și primare.
4. Petroșani: liceul superior și primare.
5. Lupeni: școala medie și primare.
6. Brad: școala medie și primare.
7. Dăbâș: școala medie și primară.
8. Sătulung: școala medie și primară.
9. Sebeș: școala medie și primară.
10. Blaj: liceul conf. școala normală etc.
11. Sf. George: școala normală de fete.

Catedra de religie dela Sibiu, Făgăraș, Hunedoara și Sebeș, e sistemizată de Consistor și e recunoscută și de onor. Minister al instrucțiunii publice, pentru toate celelalte catedre luarea la cunoștință din partea ministerului se așteaptă.

Profesorii de religie titulari fac parte din corpul profesional al școlii respective și vor fi salariați la fel.

Concurenții au să dovedească calificație profesională și pedagogică; sânt preferenți candidații cu studii academice precum și cei ce au dat examenul pedagogic profesional.

Cererea de concurs înscrise cu documentele relative la calificație și serviciile anterioare să se trimită în termenul deschis la adresa Consistorului arhidiecezan.

Sibiu, din ședința senatului școlar a Consistorului arhidiecezan.

Consistorul arhidiecezan.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Spitalul de boli mintale, Sibiu

Nr. 1136/1924.

(64)

Publicațiune de licitație

Void spitalul de boli mintale a da turnizarea carnei, slăninei și unsoarei pe seama spitalului pe timpul din 1 August 1924 până incl. 31 Iulie 1925, se publică licitație, care se va ține în 21 Iulie 1924 la 10 ore a. m.

Dnii ofertanții sânt rugați a-și înainta oferta la timp direcțiunii spitalului.

Condițiile de licitație sânt cele precizate în art. 78—83 din legea contabilității și se pot vedea zilnic în biroul administrativ al spitalului.

Direcț. spitalului de boli mintale Sibiu.

Nr. 91/923.

(58) 3—3

CONCURS

Pentru întregirea postului de protopresbiter ortodox român al nou înființatului protopopiat al Jilului, conform ordinului consistorial din 28 Aug. 1923 Nr. 5296 Plen., se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt:

1. Venitele parohiale din întregirea dela stat.
2. Dotațiunea de protopresbiter și taxele din vizitarea comunelor și pentru alte funcțiuni protopresbiterale.

Concurenții sânt poștiți a-și înainta cererile în termenul deschis Prea Venerabilui Consistor arhidiecezan, documentând calificațiunea preșisă pentru protopopi.

Din ședința comitetului protopresbiterial ortodox român al tractului Jiu, ținută la 22 Februar 1924.

Dr. C. Popescu

prot. comisar consist.

Emilian Șinca

notar. com. prot.

Nr. 2744 Plen.

Aprobat în ședința plenară a consistorului arhidiecezan.

Sibiu, 1 April 1924.

Consistorul arhidiecezan

Cărți bune de citit:

Au apărut în editura fundației I. V. Sococ:

Prof. Dr. Dubois: Educația prin sine însuși	10—
Mireea Florian: Arta de a suferi	14—
Cebes 500 a. Hr.: Imaginea vieții omenești	3—
Corneliu D. Ionescu: Pentru mîci și mari	8—
La Fontaine: Fable, Vol. I și II	12—
S. O. Marden: Puterea cugetării	8—
Charles Wagner: Viața cumpătată	8—
G. D. Serab: Vasile Conta (studiu filozofic)	10—
N. Iorga: Mihail Kogălniceanu	12—
Marcu Antoniu: Cugetări asupra vieții	4—
Alexandru Pelimon: 1821 (Roman istoric)	8—
G. D. Serab: Ioan Eliade Rădulescu	20—
Emil I. V. Sococ: Dela naștere la moarte	20—
Gr. Teodosiu: Cîrpiet de păsărele. (Cîntece și jocuri de copii)	10—
Alexandrina Demetrescu: Abecedar pentru învățarea limbii franceze (ilustrat)	6—
Mireea Florian: Rostul și utilitatea filozofiei	19—
N. T. Orășanu: Dicționar politic	4—
Epictet: Purtarea în viață	4—
Mireea Florian: Îndrumare în filozofie	35—
Emil I. V. Sococ: Ca să fil om	10—

Plus porto Lei 5.

De vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere drile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo Lei 6—, broșat Lei 10—, plus porto postal Lei 5—.

:: Prima pletrărie românească în Sibiu ::

IOAN CHIDU

Strada Poștalului Nr. 7/a

Recomandă Onor. public depozitul său bogat de

Cruci și monumente funebre

cum și alte lucrări de tot soiul aparținătoare acestei (55) branșe, cu prețurile cele mai moderate 3—

Execuți Monumente pentru Cimitirile Eroilor

In Librăria Arhidiecezană

a sosit și se află spre vânzare

Din viețile sfinților

I. Spre Emaus

de

Mihail Sadoveanu și D. D. Patrașcanu

Prețul: Lei 35—

plus spese postale: Lei 5—

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale
Dnii Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școlile secundare:

Ziarul de cassă.
Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.
Cosele pentru registre de exhibe.
Tipărituri pentru bugetele școlare.
Procese verbale la examenele particulare.
Tipărituri pentru inventarele școlilor școlare.
Bilet de informație la însușirea pt. fiecare elev.
Bilet de admițarea elevilor.

Pentru școlile primare:

Registre pentru absenții și clasificații.
Matricole școlare.
Cronica școlară.

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare:

La **Copșa mică**: 2:10, 9:30, 15:20, 18:45.
La **Ocna-Bâl**: 6:20, 10:30, 13:55, 16:30.
La **Peatra-Olt—București**: 3:30, 13:50, 18:40.
La **Făgăraș—Brașov**: 5:5, 17:5.
La **Alba-Iulia**: 4:50, 19.
La **Turnu-Roșu**: 7:33, 12:24.
La **Săliște**: 8:30.
La **Agnita**: 4:32, 17:35.
La **Cîsnădie**: 6:55, 12:15, 18:20.

II. Sosire:

Dela **Copșa mică**: 2:9, 10:16, 14:40, 21:20.
Dela **Ocna-Bâl**: 7:25, 12:10, 15:2, 17:35.
Dela **Peatra-Olt—București**: 1, 11, 16:20.
Dela **Făgăraș—Brașov**: 8:14, 14:12.
Dela **Alba-Iulia**: 8, 16:55.
Dela **Turnu-Roșu**: 9:34, 14:41.
Dela **Săliște**: 20:28.
Dela **Agnita**: 7:59, 17:36.
Dela **Cîsnădie**: 8:26, 13:34, 20.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane